

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina 7-ji | 1952 m. liepos mėn. 30 d., trečiadienis | Kaina
metai | Nr. 58 (622) | 15 kp

Į ryžtingą kovą prieš buržuazinio nacionalizmo liekanas

Tarybų Lietuvos, kartu ir mūsų rajono darbo žmonės, padedant broliškosioms respublikoms, pirmoje eilėje didžiajai rusų tautai, bolševikų partijai vadovaujant, sparčiai žengia šviesiuoju komunizmo keliu. Pasielkėję laimėjimai visose gyvenimo srityse rodo, kad komunizmo priartina didvyriški tarybinių žmonių darbo žygiai.

Bet šiame kilniame kelyje į komunizmą yra nemaža kliūčių, kurias reikalinga ryžtingai šalinti. Viena tokių kliūčių yra buržuazinis nacionalizmas. Tai bauriausia ir žalingiausia kapitalistinės santvarkos liekana.

Lietuviškuosius buržuazinius nacionalistus ir jų ideologiją mūsų rajono darbo žmonės gerai pažįsta. Buržuazinio nacionalizmo ideologija buvo pagrindinis įrankis liaudies priešams išnaudojant darbo žmones ir paverčiant juos vidaus ir užsienio kapitalistų vergais. Buržuaziniai nacionalistai, prisidengę meile tėvynei, visais laikais pardavinėjo Lietuvą, spekuliuojo liaudies krauju ir kančiomis. Jie buvo ištikimiausi hitlerinio fašizmo agentai Lietuvoje, patys savo rankomis žudė geriausius liaudies sūnus ir dukras. Lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai ištikimai tarnavo Vakarų imperalistams, niekšingiausiems lietuvių tautos priešams.

Šiandien amerikoniškasis imperializmas jau daug kur pralenkė savo hitlerinius pranakėjus. Pokarinio laikotarpio lietuvių tautos išgamos—buržuaziniai nacionalistai stojo tarptautinio imperializmo tarnybon. Jie propagavo kosmopolitines idėjas, juodašimtišką, klerikaline ideologija

bandė nuodėti jaunąją kartą, ėmėsi tiesioginių kenkimo aktų.

Lietuvių tauta, sukurdamą socializmą, nušlavė nuo žemės paviršiaus buržuazinius nacionalistus, niekšingiausius darbo žmonių priešus. Tačiau buržuazinių nacionalistų likučiai, pradėję pagrindinę savo ekonominę bazę ir savo pozicijas, bando ieškoti kitų kelių. Kova prieš buržuazinį nacionalizmą ir kapitalizmą liekanas žmonių sąmonėje nėra vienos dienos klausimas. Buržuazinių nacionalistų likučiai bando trukdyti ideologinį-auklėjamąjį darbą mokyklose, klerikaline dvasia nori nuodėti tam tikros moksleivijos dalies sąmonę.

Buržuazinių nacionalistų ideologiją Žaidelių septynmetėje mokykloje bandė pratępti niekšingi Palėvenėlių ir Kupiškio bažnyčių klerikalai. Tačiau su tokia padėtimi taikstėsi buvęs mokyklos direktorius J. Jonuška. Buržuazinę nacionalistinę ideologiją garbino Subačiaus vidurinėje mokykloje mokytoja L. Puzonienė.

Kiekvienos mūsų rajono partinės organizacijos uždavinys — nukreipti visas jėgas į kovą prieš buržuazinę nacionalistinę ideologiją, prieš jos propaguotojus — reakcinguosius katalikų dvasininkus ir buržuazinių nacionalistų likučius. Ryžtingai demaskuojant buržuazinį nacionalizmą, keliant ir vystant gaivinančio tarybinio patriotizmo, tautų draugystės idėjas, partinės organizacijos atliks žymų darbą.

Ideologinis darbas—svarbi partinių organizacijų darbo dalis.

Klubai-skaityklos derliaus nuėmimo metu

Rajono klubų-skaityklų, bibliotekų ir kultūros namų darbuotojai įvykusiame dviejų dienų seminare apsvartė savo darbą ruošiantis derliaus nuėmimui ir grūdų paruošų vykdymui. Seminare dalyvavo virš 50 žmonių. Seminaro dalyviai, pasidalinę darbo

patyrimu, nutarė nukreipti klubų-skaityklų veiklą darbo pirmųjų patyrimo paskleidimui, organizuoti platų paskaitinį darbą ir agitmeninių brigadų išvykas į žemės ūkio arteles.

P. Kriukas

KOMUNIZMO STATYBOSE

Vaza, skirta Volgos—Dono kanalo statybai

LENINGRADAS (TASS). Lomonosovo vardo gamyklos meninėje laboratorijoje baigiama gaminti unikalinė porceliano vaza, kurios piešiniai skirti V. I. Lenino vardo Volgos—Dono laivybos kanalo statybai.

Vazos sienelėse, dviejuose dideliuose medalionuose, dailininkas V. M. Gorodeckis pavaizdavo grandiozines statybos epizodus. Tarp medalionų—dekoratyviniai intarpai, kuriuose auksu nupieštos plonos kanalo žemėlapių linijos. Vazos centre įbrėžta stalininių naujųjų statybų pirmagimio iškilmingo atidarymo data—1952 metų lie-

pos 27 d. Ją supa architektūrinių įrenginių, puošiančių kanalo šliuzus, fragmentai.

Didžiosioms komunizmo statyboms skirta ir kita vaza, kurios piešinį kūrė tik baigę dailininkė T. N. Bespalova. Rusvai raudoname didžiojo stalininio plano gamtai pertvarkyti žemėlapiu fone—aiškūs Kremliaus bokštų, apvainikuotų didelėmis rubino žvaigždėmis, siluetai, daugiaaukščių sostinės pastatų kontūrai. Kitoje vazos pusėje—valstybinis Tarybų Sąjungos herbas, apvainikuotas laurų ir ažuolų šakomis.

(ELTA).

Šiandien „Kuibyševhidrostrojuje“

STAVROPOLIS, (Kuibyševo sritis). (TASS). Į „Kuibyševhidrostrojų“ iš Stalingrado atplaukė nauja žemsiurbė Nr. 1004. Jos našumas—1.000 kubinių metrų grunto per valandą.

Šiuo metu didžiojoje statyboje Žiguliuose yra 4 tokios plaukiojančios žemės kasimo mašinos. Pakeliui

yra penktoji tokio pat pajėgumo žemsiurbė.

Ultragalingų žemsiurbių flotilija drauge su kitais agregatais, kurių našumas—po 100, 300 ir 500 kubinių metrų per valandą, šiais metais hidromechanizavimo būdu atliks 18 milijonų kubinių metrų žemės darbų.

(ELTA).

Kultūrinė, buitinė statyba didžiosiose statybose

KUIBYŠEVAS (TASS). Žigulių slėnyje auga gyvenvietė, kurioje gyvena hidrostatybininkai, rengiantieji milžinišką daugą Kuibyševo hidroelektrinei.

Šiomis dienomis čia ruošiamasi perduoti eksploatacijon daug naujų pastatų.

Pastatyti du mūriniai daugiaaukščiai namai, atliekami baigiamieji keturių tokių pastatų darbai. Paskutinius dažymo darbus atlieka dalytojai vaikų darželyje. Baigiama statyti vidurinė mokykla. Jau pastatyti du liginės korpai ir baigiami statyti dar du. Montuojami įrengimai duonos fabriko pastate.

Baigiami statyti gyvenamieji namai bei kultūriniai—buitiniai pastatai ir kitose hidromazgo gyvenvietėse. Auga uostamiestis, Komsomolskas, Morkvaši, atsiranda naujos gyvenvietės Volgos krantuose, prie geležinkelio linijų ir automobilių plentų, nusidriekusių nuo didžiosios statybos ligi Kuibyševo ir Syzranės.

(ELTA).

Gerai pasiruošti derliaus nuėmimui!

ARTĖJANT JAVŲ PIŪČIAI

Energingai ruošiasi artėjančiai javų piūčiai „Adomynės“ kolūkis. Laukininkystės brigados, lenktyniaudamos tarpusavyje, stropiai remontuoja kertamąsias mašinas bei rankinį derliaus nuėmimo inventorių, o taip pat paruošia vežimus, pakinktus ir kt. priemones. Inventoriaus remonte atsidavusiai dirba kolūkio kalviai J. Žilinskas ir Br. Balaišis. Daug stropumo pasirengime naujojo derliaus nuėmimui rodo kolūkiečiai J. Jakutis, A. Vainiginis, J. Levanas, J. Dilys ir kt.

Javų piūtį „Adomynės“ kolūkis sutiks pilnai jai pasirengęs.

M. Veitas

GERAI PRIŽIŪRI CUKRINIUS RUNKELIUS

Vinco Kudirkos vardo žemės ūkio artelės nariai, vykdami savo įsipareigojimus dėl aukšto cukrinių runkelių derliaus gavimo, gerai prižiūri šių techninių kultūrų pasėlių plotus. Kolūkyje cukriniai runkeliai jau nuravėti tris kartus, tinkamai išretinti ir patręšti.

Gerai prižiūrimi cukriniai runkeliai žada gausų šaknų derlių.

Ypač stropiai juos prižiūri kolūketės Domžienė, Vilimienė ir kt.

E. Miškinytė

Pirmaujanti brigada

Sėkmingai baigusi šienavimo darbus, „Laisvės“ žemės ūkio artelės III-ji laukininkystės brigada, vadovaujama drg. Kumštienės, stropiai ruošiasi grūdinių kultūrų derliaus nuėmimui. Čia remontuojamas derliaus nuėmi-

mo inventorių, sudaromas brigados nariams darbo planas ir t. t. Kaip stropios darbininkės ruošiantis derliaus nuėmimui iškilo ir kolūkio moterys—Z. Zakarauskienė, A. ir L. Kumštytės ir kt.

J. Kietis

NEPATENKINAMA PADĖTIS

Šiuo metu vienas iš svarbiausių uždavinių—gerai pasiruošti naujojo derliaus nuėmimui. Tačiau „Vėželių“ žemės ūkio artelėje šiam svarbiui reikalui neskiriama reikiamo dėmesio. Pastatai, kuriuose yra numatomi sutalpinti naujojo derliaus javai, dar nėra tinkamai paruošti nei viduje, nei iš išorinės pusės. Sandėliai netvarkingi, stogai neremontuoti, ko rezultate tokiose sandėliuose patalpinti javai nebus apsaugoti nuo sugedimo. Mažai rūpinamasi derliaus nuėmimo inventoriaus remontu. Kaip ir anksčiau, kolūkio pirmininko pavaduotojas L. Ablomas, būdamas savo žmonos B. Gužaitės—Ablomienės, visais laikais buvusios darbo žmonių išnaudotojos, įtakoje, nesistenčia tinkamai kolūkyje organizuoti darbo, mažai rūpinasi svarbiomis ūkinėmis-politinėmis kampanijomis, kolūkio stiprinimu. Juk, štai, praėjusiais metais Ablomienė

kūlimo metu (jos buvusiam klotime buvo sukrauti javai), susitarusi su kolūkio revizijos komisijos pirmininku Grigaliūnu, pavogė 60 kg miežių. Todėl visai nenuostabu, jog kolūkiečiai yra nepatenkinti tuo, kad šįmet tame pat klotime yra patalpintas visuomeninis kolūkio šienas, nėra užtikrinta jo apsauga nuo grobstymo. Be to, Ablomienė turi apsodinus didesnę žemės sklypą, negu duodama kolūkiečiams pagal žemės ūkio artelės įstatus. Darbams individualiniame žemės sklypelyje atlikti Ablomas su žmona išnaudoja L. Vizbarą.

Kolūkio pirmininkas S. Baltrūnas irgi ramiai žiūri į šiuos kenkimo faktus.

Šią padėtį gerai žino ir Skapiškio MTS politinio skyriaus atsakingi darbuotojai A. Briška ir S. Verkeliene. Jie taip pat nesiima priemonių trūkumams „Vėželių“ kolūkyje pašalinti.

K. Lipkus

I pagalbą agitatoriui

Lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai — niekšingiausi darbo žmonių priešai

Neseniai mūsų respublikos darbo žmonės minėjo Tarybų Lietuvos gyvavimo 12-sias metines. Vadovaujami bolševikų partijos, vedami mylimojo vado ir geriausio lietuvių tautos draugo didžiojo Stalino, Tarybų Lietuvos darbo žmonės ryžtingai siekia naujų laimėjimų visose gyvenimo srityse vardan kilniausio žmonijos tikslo — komunizmo pergalės.

Buržuazijos valdymo laikotarpyje Lietuva buvo Vakarų imperialistinių valstybių pusiau kolonija, kur šeimininkavo ir engė Lietuvos darbo žmones šių valstybių kapitalistai.

1918-1919 metais imperialistams ir lietuviškiems buržuaziniams nacionalistams kraujuje paskandinus jauną tarybinę valdžią, mūsų respublikos, kartu ir Kupiškio rajono darbo žmonės, padėdami broliškųjų tarybinių tautų, pirmiausia — didžiosios rusų tautos, pakilo į žūtutinę kovą ir ją laimėjo.

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos liepsna, Lenino—Stalino idėjos švietė Lietuvos darbo žmonėms ilgoje ir sunkioje kovoje dėl galutinės pergalės. Vokietijos, Anglijos, Amerikos imperialistams padėjo engti Lietuvos darbo žmones ištikimiausi jų samdiniai — lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai, kurių kruvinų ir niekšišių darbų niekad neužmirš lietuvių tauta.

1919 metų vasarą, tiesioginiai padedant keizerinei vokiškųjų okupantų kariuomenei ir remiant Anglijos, Amerikos, Prancūzijos imperialistams, buožės, dvarininkai, klerikalai Rytų Lietuvoje žiauriai susidorojo su revoliuciniais darbininkais ir valstiečiais. Žiauriausiais būdais buvo užgniaužti pirmieji tarybinės valdžios laimėjimai ir Kupiškio apylinkėse. Dešimtys priešakininių darbininkų, vargingųjų valstiečių buvo nužudyti ir nuteisti.

Vieni iš kruviniausių buržuazinių nacionalistų šunų tuomet buvo feodalo Komaro palikuonis, Noriūnų dvaro savininkas Adomonis, Kupiškio bažnyčios klebonas, krikščionių demokratų partijos šulais kunigas Kripaitis ir kt. Buržuazijos valdymo metais Lietuvos buržuazinės partijos, nuo tautininkų iki valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų, padėjos Amerikos, Anglijos imperialistams engti darbo žmones.

1926 metų vasarą krikščio-

nims demokratams pralaimėjus rinkimuose, klerikalinė šunauja sustaugė visuose kampuose. Krikščionių demokratų partijos veikėjai — Kupiškio bažnyčios klebonas S. Baltrimas, stambus kapitalistas — namų savininkas Stukas, V. Eidukas, Krikščionas, Plukas ir kt. įstojo į tautininkų partiją. Klerikalus neapsakomai išgąsdino nuolat augantis revoliucinis judėjimas Lietuvoje, kuriam vadovavo komunistų partija. Todėl jie rengė dirvą fašistams ateiti į valdžią. Kunigas S. Baltrimas palaikė artimus ryšius su JAV gyvenančiais reakcinėmis buržuazijos atstovais kunigais Kemėšiu, Bučiu; ištikimai padėjo fašistams ateiti į valdžią valstiečių liaudininkų partijos šulais, kurie gynė tik buožijos interesus.

1927 metais gruodžio mėn. įvykus fašistiniam perversmui Lietuvoje, visos buržuazinės partijos rėmė tautininkų fašistinę politiką, nukreiptą prieš darbininkų klasės interesus. Tautininkai siekė kraujuje paskandinti bet kokius revoliucinio judėjimo pasireiškimus Lietuvoje.

Valstiečių liaudininkų partijos šulais Kupiškyje stambūs buožės J. Bukėnas, D. Vaitkūnas įstojo į tautininkų partiją ir toliau tęsė niekšingą darbą.

Dar biauresnį savo veidą lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai parodė po 1927 metų fašistinio perversmo. Geriausi lietuvių tautos sūnūs ir dukros buvo suimami, žudomi, kalinami. 1927 m. gruodžio pabaigoje buvo suimtas kupiškietis P. Pajarskas — žymus Lietuvos komunistų partijos veikėjas. Jis buvo teisiamas Panevėžyje karo lauko teismo. Kupiškio bažnyčios kunigų Šermukšnio, Baltrimo papirkti pakalikai A. Mažeika, J. Širvinskas melagingai norėjo įrodyti teisiamojo P. Pajarsko „kalbę“. Teisme taip pat dalyvavo specialiai papirkti žvalgybininkai.

Visos buržuazinės partijos: tautininkų, krikščionių demokratų, valstiečių liaudininkų, socialdemokratų mirtinai neapkentė komunistų partijos, — partijos, kuri rodė tikrą kelią Lietuvos darbo žmonėms siekiant išsivaduoti iš kapitalizmo jungo.

Kupiškio rajono darbo žmonės gerai žino, kad pradedant nuo buvusių valstiečių liaudininkų šulų J. Bukėno, D. Vaitkūno, krikščionių demokratų Krikščiono,

Stuko, Pluko ir baigiant tautininkais — dvarininkais Adomoniu, agronomu stambiu buože Juodviršiu, — visi jie padėjo Amerikos — Anglijos kapitalistams ir Lietuvos buržuazijai engti paprastus darbo žmones. Visi šių partijų veikėjai darbo žmonių kraujo ir prakaito sąskaita spėjo pralobti ir likti stambiais išnaudotojais — parazitais.

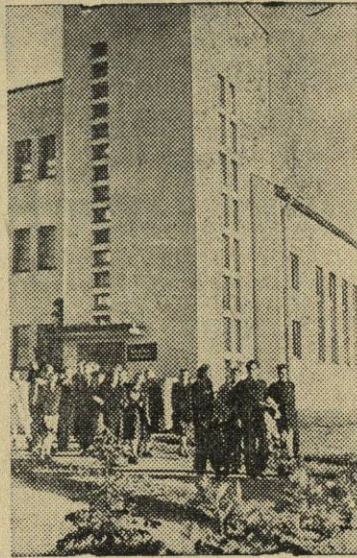
Baisius nusikaltimus lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai padarė prieš lietuvių tautą vokiškosios okupacijos laikotarpiu. Buvę tautininkai, klerikalai, valstiečiai liaudininkai ištikimai padėjo okupantams naikinti geriausius lietuvių tautos sūnus ir dukras. Antai, Puožo kaimo stambus buožė buvęs krikščionių demokratų partijos veikėjas J. Beleckas savo rankomis žudė naujakurius, gavusius žemę. Dar žymesnis darbo žmonių žudikas buvo jo sūnus klerikas Vytautas ir kiti šeimos nariai. Neapsakomu žvėriškumu Kupiškyje pasižymėjo buržuaziniai nacionalistai, kunigų S. Baltrimo, Šermukšnio pakalikai, buožės Graičiūnas, Damindavičius. Jie, laikydami vienoje rankoje kryžių, kunigų pašventintais ginklais nužudė dešimtis tarybinių piliečių. Tokiais žudikais pasirodė buvę tautininkai, buožės ir dvarininkai Adomonis, Vabalas, Juodviršis ir kt.

Kada lietuvių tauta, vadovaujama garbingosios komunistų partijos, pakilo į žūtutinę kovą prieš vokiškuosius okupantus ir ėjo tikruoju išsivadavimo keliu, lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai dar su didesne neapykanta darbo žmonėms tarnavo vokiškiems okupantams.

Lietuvos, kartu ir mūsų rajono darbo žmonės prakeikia Amerikos—Anglijos imperialistus, kartu ir jų tarnus, biaužiausius lietuvių tautos išdavikus — buržuazinius nacionalistus, savo veikla pasirodžiusius lietuvių tautos duobkasiais. Lietuvių tauta sutriuškino biaučius savo priešus — buržuazinius nacionalistus, ir jie niekad nešeimininkaus mūsų krašte. Mūsų respublikos ir rajono dirbantieji gerai žino, kad dar niekšingesnio galo sulauks Amerikos—Anglijos imperialistai—amžini laisvės, taikos ir demokratijos priešai. Tautos nušluos nuo kelio žmonių priešus.

V. Buzaitė

Leningrado Valstybinio Ždanovo vardo universiteto studentė

Telšių rajoninis kraštotyros muziejus atlieka didelį darbą komunistiškai auklėjant darbo žmones. Muziejaus ekspozicijose parodyta revoliucinio judėjimo Lietuvoje istorija, kova už tarybų valdžios atstatymą Lietuvoje ir socialistinės statybos rajone istorija.

Nuotraukoje: rajoninis kraštotyros muziejus Telšių mieste.
B. Umbro nuotrauka.
(ELTA).

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

Už turiningą sienlaikraštį

Sienlaikraščiu, kur jis bebūtų leidžiamas — įmonėje, įstaigoje, kolūkyje ar kitur — skirta atlikti didelį vaidmenį. Svarbu, kad sienlaikraštyje talpinama medžiaga liestų aktualiausių einamojo momento uždavinius, skleistų pirmųjų darbo patyrimą, kritikos ir savikritikos ženkle padėtų ištaisyti esamus trūkumus ir t. t.

Didelį vaidmenį turi atlikti sieninė spauda kolūkiuose, o ypač dabar, vykdamą partijos ir vyriausybės nutarimą dėl pasėlių priežiūros, dėl pasirošimo ir įvykdymo derliaus nuėmimo, grūdų bei kitų žemės ūkio produktų paruošų 1952 metais.

Tuo tarpu „Vienybės“ žemės ūkio artelės klube-skaitykloje leidžiamas sienlaikraštis „Kolūkietis“ kaip tik neatlieka šių svarbių užda-

vinų, išleidžiamas nereguliariai. Talpinama sienlaikraštyje medžiaga yra neaktuali, nekovinga, ko rezultate sienlaikraštis čia neatlieka beveik jokio vaidmens. Sieninėje spaudoje visai neatsispindi kolūkinio kaimo darbo žmonių gyvenimas, beveik visai nėra kritikinių straipsnių.

Tai rodo, kad „Vienybės“ kolūkio klubo-skaityklos vedėja Šateikaitė mažai skiria dėmesio sienlaikraščiu, neįvertina jo reikšmės.

Padėti dėl tinkamo sienlaikraščio išleidimo reikia pagerinti pagrindinai. Drg. Šateikaitė ir kiti red kolegijos nariai privalo geriau planuoti medžiagą, iškelti aktualiausių klausimus, padėti kolūkiečiams siekti naujų ir didesnių laimėjimų kolūkinėje gamyboje.

K. Jonaitis

Sportininkai be vadovavimo

„Piliakalnio“ kolūkyje nemažas skaičius jaunuolių yra laisvanoriškos sporto draugijos „Kolūkietis“ nariais. Įstodami į šią draugiją, kolūkiečiai tikėjosi, kad galės treniruotis vienoje ar kitoje sporto šakoje ir kultūringai praleisti laisvalaikį.

Dauguma kolūkiečių įstojo į sporto draugiją dar prieš pusmetį, bet galimumo treniruotis iki šiol neturėjo. Sporto draugijos nariai neturi nario knygučių, nors yra su-

mokėję nario mokesčių. Taip dabar kolūkiečiai ir nežino, kur randasi jų pinigai.

Kolūkio jaunimas gali daug nuveikti sporto srityje, bet jam nėra tinkamo vadovavimo. Moksleivių A. Augustino ir V. Laužiko pastangomis įrengta tinklinio aikštelė, vyksta treniruotės, tačiau jos yra žemame lygyje. Sportinė veikla „Piliakalnio“ kolūkyje turi pagerėti.

R. Papilietis

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Vertelga“

Tokia antraštė straipsnį tilpo „Stalino keliu“ № 51 (615). Jame buvo nurodyta, kad pil. J. Butauskas, gyvenęs Subačiuje, pasivadino save „advokatu“, vertėsi skundų ir pareiškimų rašymu, iš darbo žmonių

nemažai ir neteisėtai pelnydamasis.

Kupiškio rajono prokuratūra praneša redakcijai, kad surinkus papildomos medžiagos apie J. Butausko darbą, ji perduota rajono finansų skyriui dėl minimo piliečio apmokestinimo.

Kybartų rajono Gutkaimio tarybinio ūkio kiaulininkė Marija Kalbukienė garbingai vykdo savo išpareigojimą, duotą laiške didžiajam Stalinui. Ji jau vidutiniškai gavo iš 12 prie jos priskirtų motininių kiaučių po 12,5 paršelio iš kiekvienos motininės kiaučės. Vieno mėnesinio paršelio svorio prieauglis per parą sudaro 250 gramų esant normai 200 gramų.

Nuotraukoje: kiaulininkė Marija Kalbukienė darbo metu.

L. Meinerto nuotrauka.

(ELTA).

Tarybinėje Ukrainoje

Šių metų liepos mėn. 6–12 d. d. Lietuvos TSR Miškų ūkio ministerija suorganizo ekskursiją į Ukrainos TSR tikslu susipažinti su miškų ūkiais, jų organizacija ir pasikeisti darbo patyrimu. Buvo aplankyta Vinicos sritis.

Ką berašytum apie Ukrainą, vis būtų maža. Čia neįsivaizduojami kviečių, rugių, rapso ir kitų grūdinių kultūrų plotai. Viskas šiuo metu jau baigia bręsti ir turi auksinį atspalvį. Javai pasižymi nepaprastu švarumu, kas pasiekama dėka visų darbų pilnos mechanizacijos.

Visi laukai suskirstyti miškų juostomis po 14–20 metrų pločio dideliais lygiagrečiais. Juostos siekia iki 3-jų metrų aukščio. Jose auga ąžuolai, beržai, klevai, trešnės.

Mes, ekskursijos dalyviai, džiaugėmės Ukrainos miškininkais, kurių darbo vaisiai taip ryškiai matomi bemiškių stepių laukuose. Šis darbas

pavestas miškų apsaugos stotims, kurios sudaro sutartis su kolūkiais ir jų žemėse įveisia miškus laukų apsaugos juostose ir daubose. Ukrainoj daubos yra nelaimė žemės ūkiui. Ten dirvožemis labai sunkiai sugeria lietaus vandenį. Vanduo tiesiog nubėga į daubas, kartu nunešdamas visą viršutinį, t. y. derlingiausią dirvos paviršių. Apie daubas susidaro didžiausi žemės plotai, išraižyti ir išplauti grioviais. Su šia gailiška gamtos nelaimė kovojama daubas užsodinant miškais. Tai tikriausia priemonė sustiprinti dirvos paviršių. Šis darbas atliekamas irgi miškininkų, kurie naudoja mašinas ne tik miško sėjimui, bet ir sodinimui.

Visus tuos darbus mums pademonstravo, o jų išdavus galėjome matyti jau gamtoje įgyvendintas. Miškas — tai parkas, kurį myli ne tik miškininkai, bet ir visa liaudis.

K. Petronis

Ekskursijos dalyvis

Didžiosios rusų tautos sūnūs

Žymusis matematikas

(Minint Markovo 96-sias gimimo ir 30-sias mirties metines)

Žymiausių pasaulio matematikų tarpe Markovas užima vieną iš pirmaujančių vietų. Jis buvo didžiojo rusų matematiko Čebyšovo mokinys. Tęsdamas savo mokytojo darbą, jis daug dėmesio skyrė skaičių ir tikimybių teorijai, kuri tik rusų matematikų darbų dėka virto tikslia matematine disciplina. Markovas tikimybių teoriją pritaikė technikoje ir gamtos mokslų srityje. Markovo darbo nuopelnų dėka fizikai gali tiksliai apskaičiuoti, kokia molekulių dalis turi tą ar kitą judėjimo greitį.

Žymiausias Markovo darbas yra matematinė teorija, kuri leidžia nustatyti kad ir tokius sudėtingus reiškinius, kaip bakterijų kolonijų kiekio kuriuo nors momentu priklausomumas nuo jų kiekio ankstyvesniu momentu. Ši „Markovo grandžių“ teorija plačiai pritaikyta fizikoje, yra svarbi priemonė atominiams ir molekuliniams procesams apskaičiuoti.

Kapitalistinių kraštų mokslininkai šioje srityje nesugebėjo sukurti darbų, kurie prilygtų Markovo darbams.

P. Laužikas

TRUMPAI

GERAI PRIŽIURI CUKRINIUS RUNKELIUS „Bugailiškių“ žemės ūkio artelėje grandininkės A. Daukaitės vadovaujamos grandies narės Pernavitė, Baršauskaitė, Janulytė ir kt. Čia atliktas runkelių ravėjimas, papildomas patrėšimas ir kiti darbai.

J. Šarka

AGRONOMO PATARIMAI

Sėklinių sklypų priežiūra

Laukų apsėjimui kiekvienas kolūkis turi apsirūpinti geros kokybės sėklomis. Tam tikslui yra išskiriami sėkliniai sklypai, kuriems naudojama 15 proc. viso kolūkio laukų žemės ploto. Pagal vyriausybės nutarimą, kolūkiams ir tarybiniams ūkiams yra nustatyta nuo sėjamojo ploto atskiroms kultūroms šie sėklinių sklypų dydžiai: žieminiams rugiams ir žieminiams kviečiams—12 proc., avižoms ir miežiams—13 proc., vasariniams kviečiams—15 proc., grikiams—18 proc., grūdinėms — ankštinėms kultūroms — 25 proc., linams — 54 proc.

Laukuse sėkliniai sklypai turi būti atžymėti kuoliukais, kiekviename sklype taip pat turi būti etiketė, joje nurodant kultūrą, veislę, reprodukciją, plotą, brigados numerį.

Išskirti sėkliniai sklypai apiforminami šiais aktais: **sėklinių sklypų išskyrimo aktas**. Jame nurodomas bendras pasėlių plotas ir sėklinių sklypų plotas pagal kultūras ir brigadas, pažymint veislę ir pasėtos sėklos kokybę. Jame turi būti įrašytas ir atsakingas kolūkio asmuo už sėklinių sklypų būklę; **sėklinių sklypų priežiūros aktas**.

Jame nurodoma apie papildomą patrėšimą, akėjimą, ravėjimą ir kt. darbų atlikimą; **pasėlių aprobacijos aktas**, kurį aprobatorius turi išduoti ūkiui ne vėliau kaip 3 dienos prieš pradedant derliaus nuėmimą, kad ūkis įvykdytų pasiūlymus, nurodytus aprobacijos akte; **derliaus nuėmi-**

Ir jų derliaus nuėmimas

mo ir iškalimo aktas; iš sėklinių sklypų išaugintų sėklų atidavimo sandėlininkui saugoti aktas.

Visi šie pasėlių ir veislinės sėklos dokumentai kolūkiuose yra privalomi ir turi būti gerai saugojami.

Sėkliniuose sklypuose reikia stengtis sudaryti kuo geriausias augimo sąlygas, kurios didina derlingumą ir pagerina sėklų savybes, kaip gerą žiemojimą, atsparumą ligoms, kenkėjams, išgulimui. Juose būtina naikinti įvairias piktžoles, ypač šakniastiebinės; taip pat reikia ravėti nuo kitų kultūrų ir veislių priemaišų. Svarbu sėklinius sklypus saugoti nuo užkrėtimo kulėmis (dulkanciomis ir kietosiomis), rūdimis ir kitomis ligomis bei kenkėjais.

Prieš derliaus nuėmimą reikia iš anksto paruošti valymo inventorių. Remontuojant reikia gerai išvalyti grūdų likučius ir žiūrėti, kad neliktų plyšių, pro kuriuos sėklos išbyrėtų ar ten susilaikytų.

Sėkliniai pasėliai nuimami vaškinės brandos stadijos pabaigoje.

Kertamąją mašiną nuimtus javus būtina reikia tą pačią dieną suriši į pėdus ir sustatyti į gubas. Pereinant dirbti nuo vieno ploto į kitą, mašinos ir įrankiai rūpestingai išvalomi, kad neprisimaišytų kitokių sėklų.

Kiekvieną skirtingą veislę, reprodukciją (atsėlį) ar kategoriją būtina krauti į atskirus prėslus.

St. Stukaitė

Valstybinės sėklų kokybės inspekcijos agronomas — inspektorius

Visur paskleiskime žemės ūkio pirmūnų patyrimą!

Aukštas koksagyzo šaknų derlius

Mano traktorinė brigada aptarnauja kolūkį „Čyrvonaja Zmena“, kuriame pagrindinė techninė kultūra yra koksagyzas. 1950 metais kolūkyje 27 ha plote buvo gautas koksagyzo šaknų derlius iš vienmečių pasėlių vidutiniškai po 60 centnerių iš hektaro. Tokį aukštą derlių gauti daug padėjo glaudus traktorinės brigados bendradarbiavimas su kolūkio kaučiųko augintojais.

Mechanizatoriai stengėsi kaip galint geriau atlikti visus traktorių darbus. Tačiau jie šiuo nepasitenkino. Išstudijavę koksagyzo auginimo agrotechniką, mes stebėjome pasėlių stovį ir padėjome kolūkiui gauti aukštus to vertingos kultūros derlius.

„Čyrvonaja Zmena“ kolūkyje koksagyzo plantacijos

G. P. Suščenia

Socialistinio Darbo Didvyris

išdėstytos nusaustuose durpynuose. 1949 metais pagrindinį arimą mes atlikome rudenį specialiais pelkių plūgais, 35–40 centimetrų gylumu. Rudens arimą akėjome lėkštinėmis akėčiomis sekančiųjų metų pavasarį. Bet rudeninio arimo lėkščiaavimas pavasarį užvilkinio sėjos terminus, o koksagyzas duoda didžiausius derlius tik labai anksti pasėtas. Todėl nuo 1950 metų mes pradėjome lėkščiuoti rudeninį arimą iš rudens.

Sklypuose, kurių neužlieja pavasario potvynis, prieš rudeninį akėjimą buvo išbertos mineralinės trąšos: po 1,5 centnerio kalio druskos

ir po 3 centnerius superfosfato hektarui. Pavasarį prieš akėjant papildomai patrėšta po 1,5 centnerio kalio druskos ir po 2 centnerius superfosfato hektarui.

Užliejamuosius plotus kolūkis patrėsdavo tik pavasarį vandeniui nuslūgus ir pašalinus nuosėdas. Čia į kiekvieną hektarą įberdavome po 5 centnerius superfosfato ir po 3 centnerius kalio druskos. Priešsėjinį lėkščiaavimą atlikdavome 3–4 ir daugiau kartų, priklausomai nuo dirvos stovio. Išlėkščiaavus arimą privalu padavome sunkiais pelkių volais. Tai yra labai svarbu, nes koksagyzo sėklos sėjamos labai negiliai. Be to, dirvos volavimas padeda susikaupti drėgmei prie sėklų.

Suvalavę tuoj pradedame

sėti iš anksto paruoštomis stratifikuotomis sėklomis. Praėjusiais metais mūsų brigada užsėjo 20 hektarų lizdinio būdu specialia traktorine sėjamąja mašina. Palyginus su rankine sėja, traktorinė sėjamoji mašina reikalauja žymiai mažiau darbo. Dalyje koksagyzo plantacijų derlius buvo nuimtas specialiu įtaisų prikabinus jį prie ratinio traktoriaus. Prieš paleidžiant įtaisą kolūkietės švariai nupiaudavo koksagyzo lapus. Mechanizuotas šaknų kasiimas žymiai pakėlė kolūkiečių darbo našumą, be to, tai įgalino surinkti derlių labiau suglaustais terminais ir padidinti iškastų šaknų kiekį.

Mechanizatorių ir kolūkiečių kurybinio bendradarbiavimo dėka gautas geras koksagyzo derlius ir praeitais metais, nepaisant nepalankių oro sąlygų. Pavyzdžiui, Aleksandros Šaplyko brigada

išaugino kiekviename hektare po 40 centnerių koksagyzo šaknų 35 hektarų plote, o Vasilijos Priščepos grandis iš keturių ha surinko 290 centnerių šaknų, be to, dviejuose hektaruose gauta po 100 centnerių iš hektaro.

Kolūkio koksagyzo auginimo drauge su traktorine brigada atliko visus darbus aukštu agrotechniniu lygiu ir geriausiais terminais. Didelį dėmesį jie skyrė sėklų stratifikavimui, ir ypač stengėsi laiku ir kruopščiai prižiūrėti koksagyzo pasėlius.

Mano brigada 1951 metais išdirbo kiekvienu penkiolika-jėgiu traktoriumi po 650 hektarų. Dabar mes gavome traktorių „U-2“. Tai įgalins mus mechanizuoti koksagyzo tarpueilių idirbimą ir plačiau panaudoti įtaisyms nuimant derlių, ko pasėkoje mes išauginsime dar didesnius koksagyzo derlius.

Bobruisko sritis, Liubanės MTS.

Jūs užsienio

Judėjimas Vakarų Vokietijoje prieš antidarbininkšią įstatymą

BERLYNAS (TASS). Vakarų Vokietijoje vystosi masinė darbo žmonių kova prieš reakcinį „įstatymą dėl darbininkų padėties įmonėse“.

20 tūkstančių Hamburgo maisto-skoninės pramonės profsajungos narių vardu profsajunginės konferencijos delegatai pareikalavo sudaryti kovinį profsajunginį komitetą, kuris imtųsi efektyvių kovos priemonių prieš Adenauerio antidarbininkšią įstatymą. Šis komitetas turi būti išrinktas profsajunginėje konferencijoje rugpjūčio 2 d.

Sutinkamai su milijonų Vakarų Vokietijos darbo žmonių reikalavimu, Frankfurto prie Maino metalistų profsajungos valdyba priėmė nutarimą liepos 28 d. apsvastyti kovos prieš reakcinį „įstatymą dėl darbininkų padėties įmonėse“ priemones.

135 tūkstančių darbo žmonių vardu 200 kalnakasių profsajungos gamybinių tarybų narių, susirinkę į konferenciją Reklinhauzene, pareikalavo iš Vakarų Vokietijos profsajungų susivienijimo vadovybės tučtuojau imtis efektyvių kovos priemonių prieš Adenauerio antidarbininkšią įstatymą, įskaitant visuotinio streiko paskelbimą.

Analoginį reikalavimą iškelia kitų Vakarų Vokietijos profsajungų atstovai.

(ELTA).

Anglijos visuomenė reikalauja išplėsti prekybą su Tarybų Sąjunga ir liaudies demokratijos šalimis

LONDONAS (TASS). „Demokratinės kontrolės sąjunga“ išspausdino brošiūrą, pavadintą „Prekyba tarp Rytų ir Vakarų ir mūsų ekonominė krizė“. Brošiūros autorius — Birmingamo universiteto ekonomikos profesorius Devidas Uaitmenas, prarmės autorius — parlamento narys, leiboristas Haroldas Devisas.

Uaitmenas primygtinai ragina išplėsti prekybą tarp Vakarų Europos šalių iš vienos pusės ir Tarybų Sąjungos, liaudies Kinijos ir liaudies demokratijos šalių, — iš kitos.

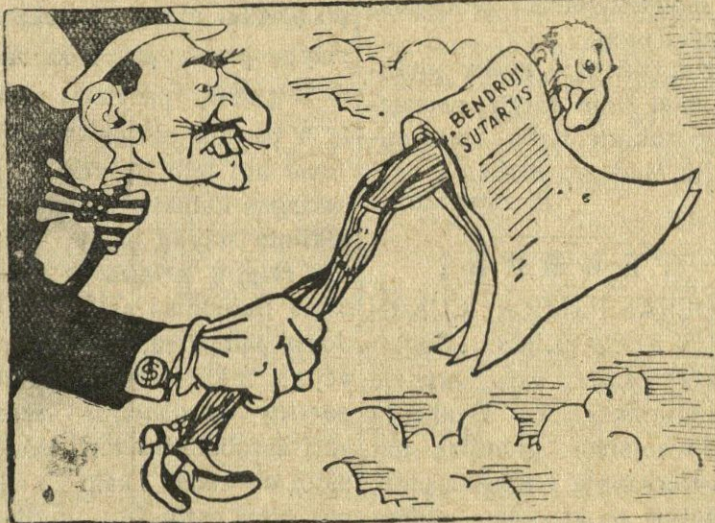
Brošiūroje pateikiami duomenys, iliustruoją prekybos vystymąsi tarp Rytų ir Vakarų, pasibaigus karui, ir pabrėžiama, kad šios prekybos apimtis yra nežymi daugiausia dėl to, kad JAV vyriausybė vykdo diskriminacinę politiką.

Brošiūroje sakoma, kad dar 1948 metais Amerikos vyriausybė darė spaudimą Anglijos vyriausybei, siekdama priversti ją sumažinti prekybą su Rytų Europos šalimis ir kad šis spaudimas žymiai sustiprėjo, priėmus pagatšėjusį Betlo įstatymą.

(ELTA).

Amerikinių šeimininkų įrankis

JAV, Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės sudarė su Bonos vyriausybe separatinę karinę sutartį, kuri reiškia jų atvirą karinę sąjungą su Vakarų Vokietija. Šios sutarties pagalba, kuri tautoms apgauti yra pavadinta „bend-rāja“, amerikiniai-anglišką imperialistai nori galutinai suskaldyti Vokietiją ir jos Vakarų dalį prieš pastatyti Rytų daliai.

A. Baženovo pieš.

(TASS-ELTA).

Anykščių rajono „Anykščių šilės“ kolūkyje neseniai pastatyta kolūkinė hidroelektrinė. Kolūkiečių namuose žiba „Iljčiaus lemputės“, elektros srove aprūpinti kolūkio gamybiniai objektai. Vienas geriausių elektrinės darbuotojų yra technikas — elektrikas B. Klimanskas; baigęs elektrotechnikų kursų, jis puikiai atlieka darbą.

Nuotraukoje: B. Klimanskas darbo metu.

L. Morozovo nuotrauka.

(ELTA).

PIONIERIŲ SPARTAKIADA

Ivyko Noriūnų pionierių stovyklos II-sios pamainos spartakiada, kurioje dalyvavo 64 varžovai iš 80 stovyklaujančių pionierių.

Po spartakiados atidarymo pionieriai padarė laisvuosius pratimus. Vėliau įvyko lengvosios atletikos varžybos. 50 m bėgime (11—12 metų amžiaus) berniukų grupėje pirmąją vietą laimėjo pionierius Gramovas, kuris distanciją įveikė per 7 sek. Mergaičių grupėje I-mąją vietą iškovojo Prudnikovaitė.

60 m nuotolyje (13—14 m. amž.) berniukų grupėje pirmuoju finišavo Danielius, o iš mergaičių — Černiauskaitė. Jos laikas — 8,7 sek.

Suolyje į tolį (11—12 m. amž.) (iš berniukų pirmąją vietą iškovojo Eidukaitis, nušokęs 3,74 m. Mergaičių tarpe geriausiai pasirodė Prudnikovaitė, pasiekusi 3,2 m ribą.

13—14 m. amžiaus nugalėtojais šioje srityje tapo Masiu-

kas (4,26 m) ir Černiauskaitė (4,16 m).

Suolio į aukštį varžybose (11—12 m.) geriausiai pasirodė Eidukaitis ir Kuzmina, įveikę 1,1 m aukštį. Iš 13—14 m. amžiaus grupės pirmąsias vietas laimėjo Petrauskas (1,25 m) ir Černiauskaitė (1,2 m).

Berniukų grupėje (13—14 m.) 250 gramų svorio granatą toliausiai numetė Nikolajevs (46,52 m). Iš mergaičių pirmąją vietą iškovojo Vasiljevaitė (37,95 m).

„Futbolo estafetėje“, kur dalyvavo virš 20 varžovų, pirmąją vietą iškovojo Vizgirdas. Varžybose „Būk taiklus“ nugalėtojais tapo Misiūnas ir Kuzmina. Draugovės lengvosios atletikos varžybų nugalėtojais tapo I-mo būrio pionieriai, kurie surinko 195 taškus, kas sudaro 19,6 balo.

Visų sporto sričių laimėtojais buvo apdovanoti rajono liaudies švietimo skyriaus pagyrimo lapais ir pionierių stovyklos vertingomis dovanomis.

A. Laurėnas

Amerikonišką išgamos

Vargu ar daugelis žinojo iki 1952 metų gegužės mėnesio, kad Korėjos sąsiauryje yra maža salelė Kočžedo. Ją buvo galima rasti tik pačiuose smulkiuose žemėlapiuose. Korėjiečių kalba salos pavadinimas skamba poetiškai — „palaiminta, rojus sala“. Ir tai buvo tikrai stebuklingas Korėjos žemės kampelis. Mažyčiai korėjiečių dirbančiųjų kaimeliai skendėjo apelsinų giraitėse, šiltas pietų vėjas nešiojo pasakiškai gražių tropinių gėlių malonų kvapą. Taikingi, darbą mylintys žmonės gėrėjosi saule, tyluma, vaikų balsai, tartum skambūs varpeliai, skambėjo nuo ryto iki saulėlydžio virš gelėtų kilimų, virš šiltos pietų jūros kranto.

Bet štai atėjo Trumeno kareiviai, kruvinai žmogždžiai, Amerikos milijardierių

ir milijonierių samdiniai, ir Kočžedo sala tapo mirties sala. Čia kankina ir marina badu 80 tūkstančių Korėjos Liaudies armijos ir kinų savanorių karių belaisvių. Visų šalių taikingi žmonės su baimė ir rūstybe išgirdo apie tai, kad Kočžedo saloje amerikonišką išgamos nežmoniška kankina karo belaisvius Liaudies armijos karius ir jų kovos brolius — kinų liaudies savanorius.

Amerikonišką budeliai norėjo priversti narsius korėjiečių ir kinų patriotus atsakyti tėvynės. Kankindami ir grasindami mirtimi, amerikonišką sadistai reikalavo iš karo belaisvių pareiškimų apie tai, kad jie „nenori“ grįžti į tėvynę. Išdavystės pareiškimus reikėjo pasirašyti krauju. Budeliai laukė nusizeminimo ir nuolankumo, bet

kankinimų ir darbo išvarginti žmonės parodė didvyrišką pasipriešinimą. Jie atsisakė būti savo tėvynės išdavikais. Tada amerikonišką barbarai sustiprino belaisvių kankinimus.

Nežiūrint rūstaus visos progresyvosios žmonijos protesto, amerikonišką žmogėdros tęsia savo žvėriškumus. Amerikonišką budelių žiaurumas viršijo hitlerinų grobikų piktadarybes, o Kočžedo salos vardas milijonų viso pasaulio dorų žmonių sąmonėje skamba kaip naujas, dar labiau baisus Osvencimo ir Maidaneko paktas. Kruvinas Amerikos kariaunos susidorojimas taip vadinamajame „gydomajame“ lageryje Pusane, Suono kankinimo kameros rodo, kad amerikonišką — fašistiniai grobikai sukūrė išties mirties lagerys sistemą.

Kočžedo saloje į karo belais-

vių lagerį nukreipti artilerijos pabūklų vamdždziai. Prieš beginklius, sergančius, iškankintus žmones mesti tankai ir šarvuočiai. Amerikonišką fašistai savo baisiais žvėriškumais grubiai laužo visus tarptautinius susitarimus. Jie sulaužė 1907 metų Haagos konvencijos ir 1929 bei 1949 m. m. Ženevos konvencijų susitarimus dėl karo belaisvių režimo. Mėgindami pasukti istorijos ratą, apimti klaidamo geismo užvaldyti visą žmoniją, amerikonišką imperialistai atvirai stojo į hitlerinės tironijos kelią.

Uolstrito vadeivos trokšta naujų pelnų, todėl jiems reikia karo. Todėl jie visokiais būdais kursto jo liepsną Korėjoje. Savo žvėriškumais jie nori įbauginti tautas, palaužti jų pasipriešinimą amerikiniams agresoriams. Tačiau jokie žvėriškumai nepadės amerikiniams imperialistams palaužti valią

didvyriškos korėjiečių tautos, vedančios atkaklią kovą už savo laisvę ir nepriklausomybę, kurios pusėje — visi dori pasaulio žmonės.

Pasaulio tautos pažymi gedą kruvinus Uolstrito budelius. Visa progresyvioji žmonija rūsčiai protestuoja prieš amerikonišką galvažudžių nusikaltimus. Kartu su visais dorais žmonėmis keliame protesto balsą ir mes, tarybiniai žmonės, užimti taikia komunistinio statyba.

Protestuodami prieš juodus amerikonišką imperialistų žvėriškumus, tarybiniai žmonės dar labiau sustiprins savo kovą už tolimesnę mūsų socialistinės Tėvynės — nesugriauamos taikos ir demokratijos visame pasaulyje tvirtovės — galios stiprinimą.

Anna Karavajeva

Stalininės premijos laureatas

Redaktorius S. ZAUKA